

CODUL DE ETICĂ ȘI DEONTOLOGIE

AL

PROFESIEI DE TEHNICIAN DENTAR

Cuprins:

<i>Capitolul I. DISPOZITII SI INDATORIRI GENERALE</i>	<u>2</u>
<i>Subcapitolul I.1. Reguli si principii</i>	<u>2</u>
<i>Subcapitolul I.2. Definitii</i>	<u>4</u>
<i>Capitolul II. INDEPENDENTA PROFESIONALA</i>	<u>5</u>
<i>Capitolul III. RESPONSABILITATEA PROFESIONALA</i>	<u>5</u>
<i>Subcapitolul III.4. Educatia profesionala continua</i>	<u>6</u>
<i>Subcapitolul III.5. Responsabilitatea protejarii secretului profesional</i>	<u>6</u>
<i>Subcapitolul III.6. Integritatea si imaginea tehnicianului dentar</i>	<u>7</u>
<i>Subcapitolul III.7. Onorarii si atragerea clientilor</i>	<u>8</u>
<i>Subcapitolul III.8. Tehnicianul dentar cu functie de conducere. Seful de laborator</i>	<u>8</u>
<i>Capitolul IV. REGULI DE CONDUITA IN RELATIILE PROFESIONALE</i>	<u>8</u>
<i>Subcapitolul IV.9. Conduita fata de lege si autoritati</i>	<u>8</u>
<i>Subcapitolul IV.10. Relatia cu clientii</i>	<u>9</u>
<i>Subcapitolul IV.11. Conduita fata de colegi</i>	<u>11</u>
<i>Capitolul V. RASPUNDEREA DISCIPLINARA</i>	<u>12</u>
<i>Capitolul VI. DISPOZITII FINALE</i>	<u>12</u>

Capitolul I. DISPOZITII SI INDATORIRI GENERALE

Subcapitolul I.1. Reguli si principii

Art. 1. (1) Prezentul cod deontologic reprezinta un set de reguli si principii de etica si deontologie menite sa constituie regulamentul cadru de conduita al tehnicianului dentar.

Art. 2. Prezentul cod constituie o baza comuna a tuturor tehnicienilor dentari, membri ai Ordinului Tehnicienilor Dentari din Romania, pentru abordarea si manifestarea de atitudine colectiva.

Art. 3. Tehnicienii dentari achieseaza la principiul conform caruia orice persoana are dreptul sa-i fie respectate demnitatea si drepturile fundamentale fara nici o discriminare pe criterii de cultura, nationalitate, etnie, limba, culoare sau rasa, religie, sex sau orientare sexuala, statut marital, abilitati fizice sau intelectuale, varsta, statut socio-economic sau orice alta caracteristica personala, conditie sau statut.

Art. 4. De asemenea, prin adeziunea la acest document toti tehnicienii dentari accepta si sustin ca principiul de baza care sta la fundamentul activitatii lor este producerea de lucrari specifice destinate *pacientilor*, iar competenta si responsabilitatea *retetei (prescriptie) si metodei de tratament* apartine medicului dentist. Tehnicienii dentari sunt competenti si responsabili pentru *metoda tehnica de executie a retetei*, iar armonizarea dintre cele doua, pentru binele pacientului se face numai prin comunicare.

Art. 5. Ordinul Tehnicienilor Dentari din Romania, este autoritatea competenta romana pentru reglementarea, controlul si supravegherea exercitarii profesiei de tehnician dentar.

Art. 6. Profesia de tehnician dentar se exercita pe teritoriul Romaniei in conditiile Legii nr. 96/2007 cu modificarile si completarile ulterioare, de persoanele fizice posesoare ale unui titlu oficial de calificare in profesia de tehnician dentar.

Art. 7. *Avand in vedere ca prezentul cod combina prevederi de etica, dar si reguli si criterii de deontologie, se va face distinctie intre acestea in sensul ca acestea din urma sunt obligatorii si trebuie luate in considerare in alegerea optiunilor etice puse la dispozitie in prezentul cod.*

Art. 8. Codul deontologic al tehnicianului dentar are ca principale scopuri:

- a) reglementarea din punct de vedere deontologic a relatiilor dintre tehnicienii dentari si clientii lor;
- b) formularea responsabilitatilor profesionale a tehnicienilor dentari;
- c) apararea demnitatii si a prestigiului profesiei de tehnician dentar;

Art. 9. Principiile fundamentale in baza carora se exercita profesia de tehnician dentar sunt urmatoarele:

- a) exercitarea profesiei se face exclusiv in respect fata de viata si de persoana umana;
- b) in orice situatie primeaza binele pacientului;
- c) colaborarea, ori de cate ori este cazul, cu toti factorii implicati in asigurarea drepturilor, integritatii si sanatatii pacientului;
- d) adoptarea unui rol activ fata de informarea si educatia specifica tehnicii dentare a publicului;
- e) derularea lucrarilor specifice activitatilor de tehnica dentara se face la cele mai inalte standarde de calitate posibile, pe baza unui nivel inalt de competenta stiintifica, aptitudini practice si performante profesionale, in concordanta cu progresele practicii tehnicii dentare;

- f) in exercitarea profesiei tehnicienii dentari trebuie sa dovedeasca loialitate si solidaritate unii fata de altii, sa-si acorde colegial ajutor si asistenta pentru realizarea indatoririlor profesionale;
- g) tehnicienii dentari trebuie sa se comporte cu cinste si demnitate profesionala si sa nu prejudicieze in nici un fel profesia de tehnician dentar sau sa diminueze increderea publica in aceasta;
- h) respectarea confidentialitatii informatiei si a secretului profesional;
- i) evitarea conflictelor cu convingeri morale sau religioase;

Art. 10. Din punct de vedere deontologic tehnicianul dentar are urmatoarele obligatii:

- a) sa cunoasca si sa respecte reglementarile legale in vigoare referitoare la exercitarea profesiei de tehnician dentar;
- b) sa respecte Codul de etica si deontologie al profesiei de tehnician dentar si Regulamentul de organizare si functionare al Ordinului Tehnicienilor Dentari din Romania;
- c) sa se pregateasca prin programe de educatie profesionala continua acreditate de Ordinul Tehnicienilor Dentari din Romania;
- d) sa colaboreze cu medicul dentist la alegerea celei mai bune solutii protetice in acord cu interesul pacientului;
- e) sa respecte indicatiile scrise de medicul dentist privind solutia protetica aleasa de acesta pentru fiecare caz in parte, sa isi asume intreaga raspundere in realizarea acesteia, din punct de vedere tehnic, morfologic, functional si estetic, in conformitate cu comanda primita, semnata si parafata si sa elibereze un certificat de conformitate.

Art. 11. Tehnicianul dentar nu trebuie sa inceteze niciodata, in decursul vietii sale profesionale, sa isi insuseasca achizitiile tehnicii dentare, in scopul imbunatatirii cunostintelor sale profesionale.

Art. 12. (1) Tehnicianul dentar are responsabilitatea, in conformitate cu abilitatile si cunostintele sale, sa contribuie la informarea obiectiva a publicului si autoritatilor in ceea ce priveste problemele specifice profesiei de tehnician dentar.

(2) Tehnicianul dentar care ofera informatii de specilitate in mass-media trebuie sa verifice modul in care afirmatiile sale sunt facute publice si sa ia atitudine in cazul denaturarii acestora.

Art. 13. Tehnicianul dentar este obligat sa ateste cu documente doveditoare pregatirea sa, prin formele programelor de pregatire profesionala acceptate, atunci cand acest lucru ii este solicitat de organele abilitate ale Ordinului la nivel central sau teritorial.

Art. 14. Fiecare tehnician dentar este raspunzator pentru toate deciziile sale profesionale, indiferent de responsabilitatile asumate in exercitarea profesiei sale.

Art. 15. Tehnicianul dentar este raspunzator pentru daunele cauzate de deciziile sale profesionale, atat in cazul inovatiei, cat si al culpei sau neglijentei profesionale.

Art. 16. In spiritul promovarii demnitatii profesiei, tehnicianul dentar se va ingriji ca partenerii, asociatii si angajatii sai sa se comporte in asa fel incat sa nu lezeze drepturile persoanelor cu care sau pentru care lucreaza si sa nu diminueze increderea publica in onestitatea si responsabilitatea cu care membrii Ordinului s-au angajat sa-si exercite profesia.

Art. 17. In sensul prezentului Cod urmatoorii termeni se definesc astfel:

- a) „Ordin” sau „Ordinul Tehnicienilor Dentari din Romania” – *constituie autoritate competentă cu atribuțiuni în reglementarea, controlul și supravegherea exercitării profesiei de tehnician dentar.*
- b) „Tehnician dentar” – *oricare persoana fizica, cetatean roman sau cetatean al unui stat membru al Uniunii Europene, al unui stat apartinand Spatiului Economic European sau Confederatiei Elvetiene, posesor al diplomei, titlului sau certificatului eliberate de o institutie de invatamant cu profil de tehnica dentara, conform normelor Uniunii Europene, de catre statele membre ale Uniunii Europene, statele apartinand Spatiului Economic European sau Confederatiei Elvetiene, si avand competenta necesara pentru confectionarea dispozitivelor tehnico-medicele uncat la comanda si care respecta urmatoarele conditii:*
- *este posesoare a diplomei, titlului sau certificatului de absolvire a unei forme de invatamant cu profil de tehnica dentara, eliberata conform normelor Uniunii Europene, de catre statele membre ale Uniunii Europene, statele apartinand Spatiului Economic European sau Confederatiei Elvetiene;*
 - *este apta din punct de vedere medical pentru exercitarea acestei profesii;*
 - *este membru al Ordinului Tehnicienilor Dentari din Romania.*
- c) „Dispozitiv tehnico-medical uncat la comanda” – *orice dispozitiv dentar (inclusiv proteze dentare, fixe sau mobile) executat in mod special in conformitate cu planul protetic scris, semnat si parafat de medicului dentist. Dispozitivul cuprinde caracteristici specifice si este destinat exclusiv unei singure utilizari, pentru un singur pacient, individual determinat.*
- d) „Client” – *orice persoana fizica sau juridica autorizata sa emita o comanda catre un tehnician dentar pentru efectuarea unei lucrari, activitati, actiuni, sau unui act specific activitatilor de tehnica dentara, comanda ce trebuie insotita de o prescriptie medicala si un plan protetic semnat si parafat de un medic dentist calificat si autorizat.*
- e) „Comanda” – *comanda scrisa constituie manifestarea de vointa a unei persoane fizice sau juridice autorizate prin care cere unui tehnician dentar sa fabrice un dispozitiv medical uncat conform unei prescriptii medicale clare (plan protetic), semnata si parafata de catre un medic dentist calificat si autorizat, asupra careia isi asuma responsabilitatea din punct de vedere tehnic si al designului. Comanda scrisa poata sa faca parte sau tine loc de contract comercial intre client si tehncian in conditiile in care este acceptata, contine termen de livrare si pret ferm.*
- f) „Plan Protetic” – *caracteristicile specifice dispozitivului tehnico-medicele uncat la comanda, pentru un singur pacient, individual determinat. Planul protetic insoteste comanda scrisa a medicului dentist.*
- g) „Lucrari, activitati, actiuni, acte specifice activitatilor de tehnica dentara” – *orice lucrare, activitatea, actiune sau act referitor la confectionarea, producerea si repararea de dispozitive tehnico-medicele (inclusiv proteze dentare, fixe sau mobile) uncate la comanda, inclusiv serviciile de consultanta aferente acestor activitati; participarea, impreuna cu medicii si alte categorii de personal la cercetarea in domeniul tehnicii dentare; marketing si management al laboratorului de tehnica dentara; activitate didactica de*

instruire practica sau de administratie in domeniul tehnicii dentare; orice alte lucrari, activitati, actiuni sau acte specifice tehnicii dentare permise de legislatia in vigoare.

h) *„Pacient” – persoana fizica, individual determinata, caracterizata de elemente morfo-anatomo-fiziologice specifice, careia ii este destinata confectionarea, producerea si/sau repararea in mod special a unui dispozitiv tehnico-medical unicat la comanda, in conformitate cu comanda scrisa, semnata si parafata a medicului dentist.*

Capitolul II. INDEPENDENTA PROFESIONALA

Art. 18. Tehnicianul dentar are independenta profesionala, libertatea alegerii lucrarilor specifice activitatilor de tehnica dentara pe care le considera necesare, in limitele competentei sale, si este raspunzator pentru acestea.

Art. 19. Tehnicianul dentar poate refuza efectuarea unor lucrari specifice activitatilor de tehnica dentara fata de un client din motive personale sau profesionale temeinice, indrumand clientul spre alti tehnicieni dentari.

Capitolul III. RESPONSABILITATEA PROFESIONALA

Subcapitolul III.3. Responsabilitati generale in exercitarea profesiei de Tehnician Dentar

Art. 20. Tehnicianul dentar este responsabil de calitatea si conformitatea lucrarii acceptate pentru executie.

Art. 21. Tehnicianul dentar poate accepta sa execute o lucrare specifica tehnicii dentare doar daca are pregatire si practica suficiente pentru aceasta.

Art. 22. Tehnicianul dentar are responsabilitatea de a utiliza numai aparate specifice activitatilor de tehnica dentara pentru manuirea carora are pregatire.

Art. 23. Daca in urma discutiilor cu clientul sau in cursul derularii lucrarilor specifice activitatilor de tehnica dentara tehnicianul dentar considera ca nu are suficiente cunostinte ori experienta pentru a asigura o lucrare corespunzatoare, este obligat sa solicite consultarea si sprijinul, prin orice mijloace, a altor tehnicieni dentari sau va indruma clientul catre acestia.

Art. 24. Tehnicianul dentar este responsabil pentru competentele si atributiunile sale profesionale. Delegarea unor operatiuni catre alte persoane, indiferent de nivelul de competenta al acestora, nu il absolve de responsabilitatea rezultatelor obtinute.

Art. 25. In activitatea de tehnica dentara ce se desfasoara in echipa, raspunderea pentru actele specifice activitatii profesionale apartine sefului echipei, in limitele atributiilor administrative de coordonare, si tehnicianului dentar care efectueaza direct actul specific activitatii profesionale, in limitele competentei sale profesionale si rolului care i-a fost atribuit de seful echipei. Exista 2 tipuri de responsabilitate:

1. Responsabilitate administrativa pentru care raspunde administratorul, sau dupa caz, seful echipei (cel care distribuie sarcinile de serviciu).

2. Raspundere profesionala, pentru care raspunde tehnicianul dentar si se refera la toate activitatile specifice tehnicii dentare (vezi definitia de la cp. Definitii) indiferent ca au fost insusite individual sau i-au fost atribuite ca sarcini de serviciu, atat individual sau in echipa.

Art. 26. Incredintarea totala sau partiala a obligatiilor proprii catre alte persoane, in lipsa controlului personal, constituie abatere deontologica.

Art. 27. (1) Tehnicianul dentar are obligatia sa colaboreze cu medicul dentist la alegerea celei mai bune solutii tehnice, in acord cu interesele pacientului, acordand clientului consultanta tehnica de specialitate.

(2) Tehnicianul dentar este responsabil de obtinerea *consimtamantului informat* al clientului pentru orice modificare a solutiei tehnice agreate si/sau cuprinse in comanda initiala.

Art. 28. Tehnicianul dentar nu va desfasura sub nici o forma activitati de propaganda politica, de promovare, sustinere sau dezavuare politica, referitoare la persoane active in viata publica politica sau referitoare la doctrine, partide si platforme politice, direct sau indirect, in cadrul Ordinului, a intalnirilor la orice nivel al Ordinului, central sau teritorial, indiferent daca evenimentele au un caracter protocolar sau neprotocolar, oficial sau neoficial.

Art. 29. In cazul in care efectuarea unor lucrari specifice activitatilor de tehnica dentara, indiferent de motiv sau stadiul de desfasurare, se transfera catre un tert tehnicianul dentar este obligat sa puna la dispozitia celui care preia lucrarea toate informatiile specifice referitoare la caz.

Subcapitolul III.4. Educatia profesionala continua

Art. 30. Tehnicienii dentari au datoria de a-si perfectiona continuu cunostintele profesionale, cu respectarea normelor care reglementeaza activitatea profesionala a tehnicienilor dentari, fiind obligati sa se perfectioneze si sa se pregateasca prin programe de educatie profesionala pe parcursul intregii vieti profesionale.

Subcapitolul III.5. Responsabilitatea protejarii secretului profesional

Art. 31. Secretul profesional este obligatoriu, cu exceptia situatiilor prevazute de lege.

Art. 32. (1) Fac obiectul secretului profesional tot ceea ce tehnicianul dentar, in timpul exercitarii profesiei sale, a aflat direct sau indirect in legatura cu viata intima a pacientului sau a clientului, precum si probleme de diagnostic, tratament, sau alte elemente in legatura cu lucrarile specifice activitatilor de tehnica dentara executate.

(2) Secretul profesional isi pastreaza aceasta calitate si dupa terminarea relatiei contractuale cu clientul.

Art. 33. Secretul profesional trebuie pastrat fata de orice alta persoana care nu este implicata in lucrarile specifice activitatilor de tehnica dentara ale pacientului in cauza.

Art. 34. In comunicările științifice cazurile vor fi în așa fel prezentate încât identitatea pacientului să nu poată fi recunoscută.

Art. 35. Acordarea de informații cu caracter de secret profesional către terți se poate face numai cu acordul pacientului, al clientului medic dentist și al tehnicianului dentar care a realizat lucrarea.

Art. 36. Evidențele specifice activităților de tehnică dentară trebuie păstrate ca materiale secrete profesionale.

Subcapitolul III.6. Integritatea și imaginea tehnicianului dentar

Art. 37. Tehnicianul dentar trebuie să fie model de comportament etic și profesional, contribuind la creșterea nivelului său profesional, a autorității și prestigiului profesiei de tehnician dentar pentru a dobândi stima și încrederea clienților, pacienților, colaboratorilor și a celorlalți colegi tehnicieni dentari.

Art. 38. Tehnicianul dentar nu are voie să se folosească de un mandat electoral, o funcție administrativă sau de alte autorități pentru a-și crește clientela.

Art. 39. Tehnicianul dentar poate folosi numai titlul la care are dreptul, conform pregătirii sale profesionale.

Art. 40. Tehnicianul dentar nu trebuie să facă propagandă în mediile specifice activităților de tehnică dentară sau chiar nespecifice activităților de tehnică dentară unor procedee de lucru insuficient probate sau a unor materiale insuficient testate, fără să sublinieze și rezervele ce se impun.

Art. 41. Este contrară deontologiei profesionale înțelegerea dintre doi tehnicieni dentari, între un tehnician dentar și un medic dentist, între un tehnician dentar și orice altă persoană, pentru obținerea de avantaje materiale sau personale nejustificate sau ilicite.

Art. 42. (1) Este interzisă practicarea de către tehnicianul dentar a unor activități care dezonorează profesia de tehnician dentar.

(2) Orice tehnician dentar trebuie să se abțină, chiar în afara vieții profesionale, de la acte de natură să ducă la desconsiderarea profesiei.

Art. 43. Tehnicianul dentar nu poate fi obligat să își exercite profesia în condiții ce ar putea compromite calitatea actelor sale profesionale, cu excepția situațiilor de urgență vitală.

Art. 44. Tehnicianul dentar nu poate propune și promova clientului ca benefice ori lipsite de riscuri metode, tehnologii, materiale sau procedee iluzorii ori insuficient probate.

Art. 45. (1) Este interzisă acordarea de facilități, colaborarea sau sprijinirea oricărei persoane care practică tehnică dentară în afara legii.

(2) Tehnicianul dentar are obligația de a sesiza existența unor astfel de situații Ordinului Tehnicienilor Dentari din România.

Subcapitolul III.7. Onorarii si atragerea clientilor

Art. 46. (1) Este interzisa tehnicianului dentar practicarea concurentei neloiale.

(2) Serviciul gratuit in scopuri filantropice este permis cu respectarea legislatiei in vigoare

Subcapitolul III.8. Tehnicianul dentar cu functie de conducere. Seful de laborator

Art. 47. Inainte de a-si asuma o functie de conducere, tehnicianul dentar trebuie sa se autoevalueze si sa se asigure ca este capabil sa indeplineasca toate responsabilitatile acestei functii.

Art. 48. In exercitarea functiei tehnicianul dentar cu functie de conducere are urmatoarele obligatii:

- a) trebuie sa se informeze asupra tuturor aspectelor si cerintelor legate de functia pe care o indeplineste;
- b) trebuie sa se asigure ca toti membrii personalului aflat in subordinea sa sunt informati asupra atributiilor profesionale pe care trebuie sa le indeplineasca;
- c) trebuie sa transmita instructiunile clar pentru a impiedica orice risc de eroare; in masura posibilitatilor, el va transmite in scris proceduri standard de operare;
- d) a se asigura ca membrii personalului aflat in subordinea sa isi indeplinesc atributiile in conformitate cu prevederile legale, dar si cu competenta si aptitudinile personale;
- e) trebuie sa respecte independenta profesionala a tehnicienilor dentari din subordine in concordanta cu competentele acestora;
- f) se asigura ca echipamentele, locatia si utilitatile de la locul de munca sunt mentinute la standardele acceptate sau reglementate de legislatia in vigoare pentru desfasurarea in bune conditii a activitatilor profesionale;
- g) se asigura ca toate activitatile profesionale desfasurate sub controlul sau, precum si cele exercitate de el personal sunt desfasurate in bune conditii;
- h) se asigura ca toate masurile privind pastrarea confidentialitatii sunt efective;
- i) Tehnicianul dentar are atat obligatia de a urmari executarea intocmai a lucrarilor comandate de catre client, cat si obligatia de a dezvolta si implementa mecanisme functionale de monitorizare permanenta a stadiului tehnologic al fiecarei lucrari in parte;
- j) are responsabilitatea sa asigure conditiile pentru desfasurarea practicii in laboratorul pe care il conduce in cazul elevilor si studentilor sau pentru stagitari in cazul angajarii.

Capitolul IV. REGULI DE CONDUITA IN RELATIILE PROFESIONALE

Subcapitolul IV.9. Conduita fata de lege si autoritati

Art. 49. Tehnicianul dentar are obligatia sa respecte legile in vigoare in locul unde isi desfasoara activitatea.

Art. 50. Tehnicianul dentar va sprijini organele competente pentru respectarea si restabilirea legalitatii in domeniul exercitarii profesiei.

Art. 51. Tehnicianul dentar ce isi desfasoara activitatea in cadrul administratiei publice, in invatamant sau in calitate sa de membru al unui for de conducere in cadrul unor entitati publice sau private, sau care participa in diverse foruri decizionale si de jurizare, nu va accepta avantaje materiale oferite pentru a influenta decizia sa.

Art. 52. Tehnicianul dentar, membru al unor comisii sau organisme tehnice, sau in calitate sa de membru al unui for de conducere in cadrul unor entitati publice sau private, nu va divulga si nu va folosi in scopul obtinerii de avantaje personale, materiale sau nu, informatii de specialitate care nu au fost facute publice.

Art. 53. Obligatiile tehnicianului dentar fata de Ordinul Tehnicienilor Dentari din Romania sunt stabilite de Legea 96/2007 cu completarile si modificarile ulterioare, Statutul si Regulamentele Ordinului.

Subcapitolul IV.10. Relatia cu clientii

Art. 54. (1) Alegerea tehnicianului dentar, pentru orice activitate derulata de acesta in conditiile legii, este libera.

(2) Nimeni nu poate impune unei persoane un tehnician dentar.

Art. 55. (1) Relatiile dintre tehnicianul dentar si medicii dentisti trebuie sa aiba la baza increderea reciproca in competenta si experienta profesionala.

(2) Aceasta incredere obliga tehnicianul dentar ca de-a lungul intregii sale cariere sa asigure si sa mentina la cel mai inalt nivel performantele si conduita sa profesionala si personala, sa-si actualizeze cunostintele profesionale permanent in sfera activitatii sale.

Art. 56. Relatiile dintre tehnician dentar si clientii sai se bazeaza pe onestitate, probitate, corectitudine, sinceritate si confidentialitate.

Art. 57. La baza colaborarii cu un client si a efectuarii unei lucrari specifice activitatilor de tehnica dentara pentru un client, sta comanda scrisa, inclusiv planul protetic, semnata si parafata a clientului, medicul dentist.

Art. 58. In folosirea unor metode tehnice noi, specifice activitatilor de tehnica dentara, trebuie sa primeze interesul pacientului si al clientului in limitele competentei profesionale a tehnicianului dentar.

Art. 59. Orice relatie in executarea unei lucrari sau a unei activitati specifice activitatilor de tehnica dentara intre un tehnician dentar si un medic dentist este o relatie contractuala.

Art. 60. (1) Tehnicianul dentar va refuza activitati profesionale care conduc la nerespectarea legalitatii sau care contravin prevederilor prezentului Cod.

(2) In masura posibilitatilor tehnicianul dentar va lua masurile de precautie contractuale care sa-i permita intreruperea, la nevoie, a relatiilor contractuale cu acei clienti sau cu acei angajatori care, prin cerintele sau atitudinea lor pe parcursul desfasurarii activitatilor contractate, genereaza situatii ca cele enuntate la articolul precedent.

Art. 61. In relatiile cu tertii, tehnicianul dentar va actiona intotdeauna numai in interesul legitim al clientului si al pacientului si in concordanta cu interesul public.

Art. 62. In indeplinirea atributiilor sale, tehnicianul dentar trebuie sa aiba in vedere si sa apere interesele clientului sau, ale pacientului si pe cele ale sale proprii.

Art. 63. Tehnicianul dentar are obligatia *sa colaboreze* cu medicul dentist la alegerea celei mai bune solutii tehnice, in acord cu interesele pacientului, acordand clientului consultanta tehnica de specialitate.

Art. 64. (1) Inainte de a angaja o lucrare, tehnicianul dentar are obligatia sa informeze clientul asupra cheltuielilor *estimate* pe care aceasta le implica.

(2) Intre tehnicianul dentar si medicul dentist trebuie sa existe consimtamantul reciproc si informat asupra oricarei modificari a solutiei tehnice agreate si/sau cuprinse in comanda initiala, sau a oricaror modificari a contractului (de ex. costul estimativ al modificarii solutiei).

Art. 65. In cadrul contractului medicul dentist si tehnicianul dentar sunt fiecare responsabili pentru solutiile alese (solutia protetica in cazul medicului si solutia de executie tehnica in cazul tehnicianului), in interesul pacientului.

Art. 66. Inainte de a accepta o comanda pentru executia unei lucrari sau a unei activitati specifice activitatilor de tehnica dentara, tehnicianul dentar se va asigura ca poate executa acea lucrare sau activitate.

Art. 67. Daca in urma discutiilor cu clientul sau in cursul derularii activitatilor specifice de tehnica dentara tehnicianul dentar considera ca nu are suficiente cunostinte ori experienta pentru a asigura o lucrare corespunzatoare, va solicita consultarea si sprijinul, prin orice mijloace, a altor tehnicieni dentari specializati sau va indruma clientul catre acestia.

Art. 68. Acordul dintre parti (contractul sau conventia dintre medicul dentist si tehnicianul dentar), indiferent daca este scris sau doar un acord verbal trebuie sa aiba la baza urmatoarele elemente: *partile* (cine cere, cine executa), *obiectul contractului* (ce se cere, detalii, plan protetic, etc), *valoarea contractului* (deviz estimativ al lucrarii dupa caz, care se definitiveaza cu devizul postcalcul la terminarea lucrarii), *termenul de executie* (continut in devizul estimativ si clarificat la incheierea devizului post calcul).

Art. 69. Tehnicianul dentar nu poate actiona decat in limitele contractului incheiat cu clientul sau, cu exceptia cazurilor prevazute de lege.

Art. 70. (1) In relatia cu clientii tehnicianul dentar nu isi va asuma angajamente care implica situatii sau atitudini incompatibile cu indatoririle sale de ordin profesional ori care sunt susceptibile sa creeze indoiala asupra probitatii sale profesionale.

(2) In relatia cu clientii tehnicianul dentar nu va face concesii de natura sa dauneze calitatii lucrarii si/sau sa lezeze interesul pacientului din motive precum presiuni de natura politica, trafic de influenta sau alte constrangeri invocate de client cu scopul de a reduce valoarea contractului sau timpul de executie si in dauna calitatii si a eticii profesionale.

Art. 71. Relatia cu clientul are la baza confidentialitatea datelor si informatiilor si respectarea secretului profesional.

Art. 72. (1) Pe durata contractului, tehnicianul dentar trebuie sa dea clientului tot concursul sau bazat pe cunostintele profesionale si intreaga sa experienta.

(2) In situatia in care tehnicianul dentar are convingerea ca resursele alocate (timp, bani, amprenta, alte demersuri si materiale necesare dupa caz) de catre client sunt insuficiente pentru realizarea lucrarilor care decurg din contract, el este dator sa aduca acest lucru la cunostinta clientului.

Art. 73. Tehnicianul este obligat fata de client sa respecte termenele negociate si asumate si sa-si informeze clientul, in timp util, privitor la orice modificare intervenita pe parcursul derularii contractului, de la momentul acceptarii comenzii pana la predarea lucrarii clientului, in legatura cu prestatia sa, si care ar putea influenta calitatea, costurile, termenele sau alte elemente ale lucrarii.

Art. 74. (1) Tehnicianul dentar nu poate subcontracta integral o lucrare angajata de el cu scopul de a avea foloase materiale din intermediere.

(2) Tehnicianul dentar poate subcontracta parti dintr-o lucrare angajata cu conditia ca interesele clientului sa nu fie afectate. Incredintarea acestor parti se va realiza de catre tehnician dentar doar pe baza de contract scris.

Art. 75. Tehnicianul dentar are obligatia sa elaboreze, sa pastreze si sa arhiveze toate documentele relevante elaborate pe parcursul unei lucrari specifice activitatilor de tehnica dentara, cel putin cele referitoare la: copii dupa planul protetic, comanda medicului si detaliile tehnice de executie, care vor fi coroborate la punerea pe piata cu factura de iesire si certificatul de conformitate.

Subcapitolul IV.11. Conduita fata de colegi

Art. 76. Relatiile intre tehnicieni dentari se bazeaza pe respect si sprijin reciproc.

Art. 77. Tehnicianul dentar isi va construi reputatia profesionala doar pe baza meritelor, performantelor si efortului propriu, fara a afecta activitatea altui tehnician dentar.

Art. 78. Concurenta intre tehnicieni dentari se bazeaza strict pe competenta si calitatea serviciilor profesionale oferite clientilor. Sunt interzise si se considera concurenta neloiala urmatoarele actiuni:

- a) tentativa sau actiunea de atragere sau deturnare de clientela, prin denigrarea sau discreditarea altui tehnician dentar.
- b) practicarea unor subevaluari intentionate a lucrarilor sau serviciilor in discutie, facute cu intentie sau avand cunostinta de oferta anterioara a altui tehnician dentar.
- c) folosirea unei functii publice pe care o detine in scopul atragerii de comenzi in interes personal, ocolindu-se circuitul lor normal.
- d) utilizarea unor informatii de specialitate nepublicate, la care tehnicianul dentar a avut acces pe cai nelegale in scopul avantajarii sale in competitia cu alti colegi.
- e) preluarea unui contract pe care un coleg tehnician dentar l-a denuntat in conditiile **Art. 60.**

Art. 79. Atat in sensul prevazut de **Art. 74** cat si in orice alta situatie tehnicianul dentar nu va incerca sa inlocuiasca pe un alt tehnician dentar din calitatea si atributiile detinute de acesta, decat pe calea

participarii la o selectie legal organizata sau cu acordul scris al celui inlocuit si nu va incerca sa obtina avantaje pe nedrept din munca altui tehnician dentar sau colaborator.

Art. 80. Tehnicianul dentar isi poate face publicitate cu conditia sa nu afecteze activitatea unui tehnician dentar sau a unui tert.

Art. 81. (1) Tehnicianul dentar care este solicitat sa-si exprime parerea asupra lucrarii altui tehnician dentar, il va anunta pe acesta.

(2) In cazul unor lucrari scrise publicate sau a unor dizertatii publice, referirea la activitatea sau lucrarile unui tehnician dentar nu impune neaparat anuntarea prealabila a acestuia.

Art. 82. (1) Calomnierea unui alt tehnician dentar, sau raspandirea de comentarii ce ar putea sa-i prejudicieze reputatia profesionala sunt condamnabile.

(2) Este de dorit ca tehnicienii dentari sa ia apararea unui alt tehnician dentar atacat, daca exista motive temeinice sa se considere ca atacul este nedrept.

Art. 83. Orice litigiu intre tehnicienii dentari, referitor la exercitarea profesiei, trebuie supus imediat spre conciliere, impreuna cu toate documentele necesare cercetarii, Comisiei de Disciplina, inainte de sesizarea altor instante.

Capitolul V. RASPUNDEREA DISCIPLINARA

Art. 84. Nerespectarea prevederilor prezentului Cod constituie abatere si atrage dupa caz raspunderea disciplinara, contraventionala sau penala, conform legislatiei in vigoare si a Regulamentului de Organizare si Functionare al Ordinului sau a Regulamentului de Disciplina.

Art. 85. (1) Toti tehnicienii dentari vor coopera cu Comisia de Disciplina a Ordinului, atat in supervizarea conduitelor etice cat si in promovarea lor.

(2) Refuzul cooperarii constituie abatere de la prezentul Cod si poate atrage sanctiuni disciplinare.

Capitolul VI. DISPOZITII FINALE

Art. 86. Prevederile prezentului Cod, se completeaza corespunzator cu dispozitiile Legii nr. 96/2007 cu modificarile si completarile ulterioare, cu cele ale Statutului, ale Regulamentului de Organizare si Functionare al Ordinului, cu alte regulamente, norme interne sau alte documente emise de catre Ordin, precum si cu orice act normativ in vigoare relevant si cu impact asupra activitatii profesionale a tehnicienilor dentari.

Art. 87. Codul deontologic al profesiei de tehnician dentar intra in vigoare odata cu aprobarea lui de catre Adunarea Generala a Ordinului Tehnicienilor Dentari din Romania.

Art. 88. (1) Tehnicienii dentari au responsabilitatea de a cunoaste si de a aplica prevederile acestui Cod.

(2) Orice fapte savarsite in legatura cu profesia care contravin prevederilor prezentului Cod, angajeaza raspunderea disciplinara a tehnicienilor dentari.

Art. 89. Membrii Ordinului Tehnicienilor Dentari din Romania nu vor recunoaste ca fiind profesionala activitatea care este neconforma cu principiile si prevederile acestui Cod.

Art. 90. Membrii Ordinului Tehnicienilor Dentari din Romania au obligatia morala de a nu promova, sprijini sau colaboreza in derularea sau cu persoane care deruleaza activitati profesionale neconforme sau contrare prevederilor prezentului Cod.

Art. 91. In scopul promovarii increderii publice in onestitatea si responsabilitatea cu care membrii Ordinului s-au angajat sa-si exercite profesia, membrii Ordinului Tehnicienilor Dentari din Romania au obligatia morala de a denunta existenta oricaror activitati profesionale neconforme sau contrare prevederilor prezentului Cod.

Art. 92. Pentru a mentine relevanta si actualitatea prezentului Cod, acesta este revizuit de Comisia de Disciplina a Ordinului Tehnicienilor Dentari din Romania ori de cate ori situatia o impune.